

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

STRÅLEVERN RAPPORT 2015:1

Strategisk plan

Planperioden 2015–2017

Referanse:

Statens strålevern, Strategisk plan – planperioden 2015–2017.
StrålevernRapport 2015:1.
Østerås, 2015.

Emneord:

Strategisk plan

Resymé:

Rapporten beskriver nåsituasjonen, utfordringene og planene for hva Statens strålevern skal legge særlig vekt på i planperioden 2015–2017 når det gjelder vern for menneske, miljø og samfunn. .

Reference:

Strategic plan – term 2015–2017
StrålevernRapport 2015:1 Norwegian Radiation Protection Authority
Østerås 2015.
Language: Norwegian.

Key words:

Strategic plan.

Abstract:

The report outlines the situation at present, challenges and the action-plan to meet these – with reference to defend inhabitants, environment and community from radiation.

Prosjektleder: Martin Høyby, avdelingsdirektør, avdeling plan og administrasjon
Godkjent:

Ole Harbitz, direktør

---

10 sider.
Utgitt 2015-02-06.
Opplag 300 (15-02).
Form, omslag: 07 Media.
Trykk: 07 Media
Forsidefoto: Serdar Tibet/Shutterstock

Bestilles fra:

Statens strålevern, Postboks 55, No-1332 Østerås, Norge.
Telefon 67 16 25 00, faks 67 14 74 07.
E-post: nrpa@nrpa.no
www.nrpa.no
ISSN 0804-4910
ISSN 1891-5191 (online)

Strategisk plan

Planperioden 2015 – 2017

Stråletrygg hverdag

– forsvarlig strålebruk og godt strålevern

Statens strålevern
Norwegian Radiation
Protection Authority
Østerås, 2015

Statens strålevern

Statens strålevern er myndighet og fagdirektorat under Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Klima- og miljødepartementet og Utenriksdepartementet. Strålevernet er administrativt underlagt HOD. HOD ga i 2014 Strålevernet en instruks hvor oppgavene er hjemlet.

Opgavene til Statens strålevern går fram av instruksene. Den forplikter Statens strålevern på alle mandat-områdene – og en konsekvens av den er at Strålevernet først og fremst må holde departementene a jour om overordnet vurdering av resultater, måloppnåelse, utviklingstrekk, de viktigste prioriteringene og eventuelle avvik.

Grunnlaget for den formelle dialogen med departement er tildelingsbrevet. Internt er instruksene og tildelingsbrevet førende for Strålevernets overordnede virksomhetsplan og enhetenes detaljerte virksomhetsplaner.

Strategisk plan angir våre ambisjoner for perioden 2015–2017, hvilke vesentlige endringer Statens strålevern skal få til og effekten i og for samfunnet.

Den strategiske planen er et ledelsesverktøy; den handler om prioritering innenfor ressursrammen, den handler om å bli målt på prioriteringer – og den handler om å legge forholdene til rette for nye oppgaver og effekter.

Samfunnsoppdrag

Statens strålevern arbeider for å redusere negative følger av stråling.

Statens strålevern utøver sitt samfunnsoppdrag bl.a. ved å forvalte regelverk, føre tilsyn, informere, gi råd og veilede, forvalte kunnskap og forske for å:

- påse riktig og forsvarlig håndtering av strålekilder
- påse riktig og forsvarlig medisinsk strålebruk
- påse forsvarlig håndtering av avfall og utslipp
- bidra til reduserte stråledoser fra radon og UV
- påse atomsikkerhet nasjonalt og bidra til atomsikkerhet internasjonalt
- sikre en forsvarlig atomberedskap med god krisehåndteringsevne

Strålevernet leder og er sekretariat for den nasjonale atomberedskapen. Strålevernet forvalter den norske normalen for stråledoseenhet.

Verdigrunnlag

Grunnleggende for vår virksomhet er et sett med verdier som sikrer forvaltning i felleskapets interesse. Slike verdier er bl.a. knyttet til vårt samfunnsansvar, borgernes rettssikkerhet, likebehandling og offentlig innsyn.

Grunnlaget er kompetanse - vi forvalter et spesialisert fagområde. Vi skal opptre profesjonelt og utadventt, være åpne og synlige i det offentlige rom.

Vår felles identitet skal være preget av mangfold, engasjement og respekt.

Strategiske satsninger i perioden 2015 - 2017

Stråletrygghet

- Styrke sikkerheten ved de norske forskningsreaktorene.
- Bidra til atomsikkerhet internasjonalt for å redusere risikoen for radioaktiv forurensing.
- Forebygge helseskader fra UV og radon.
- Forebygge helse- og miljøkonsekvenser fra radioaktivt avfall og utslipp.

Våre ambisjoner:

- Påse forsvarlig håndtering av høyaktivt radioaktivt avfall og brukt brensel og planlegge for en trygg fremtidig dekommisjonering av forskningsreaktorene.
- Være en pådriver for utvikling og anvendelse av ny teknologi ved avfallshåndtering og utslipp og bidra til at det bygges tilstrekkelig deponikapasitet.
- Styrke internasjonalt samarbeid for økt atomsikkerhet og redusert fare for radioaktiv forurensning og på basis av trusselbildet ha særlig fokus på Russland, Ukraina, Storbritannia, Eurasia og østeuropeiske medlemmer i EU.
- Bidra i arbeidet med ikke-spredning og eksportkontroll av nukleært materiale og flerbruksvarer for å hindre illegal anvendelse.
- Øke tilsynet med forskningsreaktorene for å oppnå en styrket sikkerhetskultur.
- Sikre gjennomføring av radonkravene for skoler, barnehager og utleieboliger, være pådriver for måling av radon i egen bolig og lede og styrke den tverrsektorielle innsatsen.
- Løpende evaluere den samlede, langsiktige effekten av tiltakene i nasjonal radonstrategi.
- Utvikle en nasjonal UV-strategi i samarbeid med andre myndigheter og aktører, for å forebygge og redusere forekomst av hudkreft og andre helseskader fra UV.

Riktig bruk av stråling

- Forebygge uønskede hendelser med strålekilder.
- Bidra til rett pasient til rett undersøkelse og behandling, til rett tid og rett dose.
- God oversikt over strålekilder og bruk.

Våre ambisjoner:

- Økt satsning på tilsyn fordi vi ser et økende antall alvorlige, uønskede hendelser samt nye og endrede bruksområder.
- Reetablere en satsning på kvalitetssikring i stråleterapi (KVIST) for å redusere risiko for feilbehandling og sviktende behandlingsresultat, som følge av stadig mer avanserte teknikker.
- Bidra til at strålebruksparmetre bygges inn i helsevesenets IKT-systemer fordi det er behov for å utvikle kvalitetsindikatorer og generere nasjonale oversikter fra relevante data.
- Samarbeide med relevante utdanningsinstitusjoner og aktører for å sikre tilstrekkelig strålevernkompetanse for helsepersonell, fordi innholdet av strålevern i flere av helseprofesjonsutdanningene ikke er på nivå med internasjonale anbefalinger.
- Implementere strålevern i nasjonalt system for metodevurdering, for å sikre at strålevernprinsipper blir ivaretatt ved vurdering og innføring av nye metoder og utstyr i helsevesenet.
- Bygge opp et forvaltnings- og tilsynsregime på mammografi, fordi vi avslutter den operative rollen med kvalitetssikring i Mammografiprogrammet.
- Bygge opp kunnskap og etablere et forvaltningsregime på protonterapi fordi det er tatt en politisk beslutning om at det skal etableres et slik behandlingstilbud i Norge.
- Styrke nasjonal persondosimetri i tråd med internasjonale føringer.

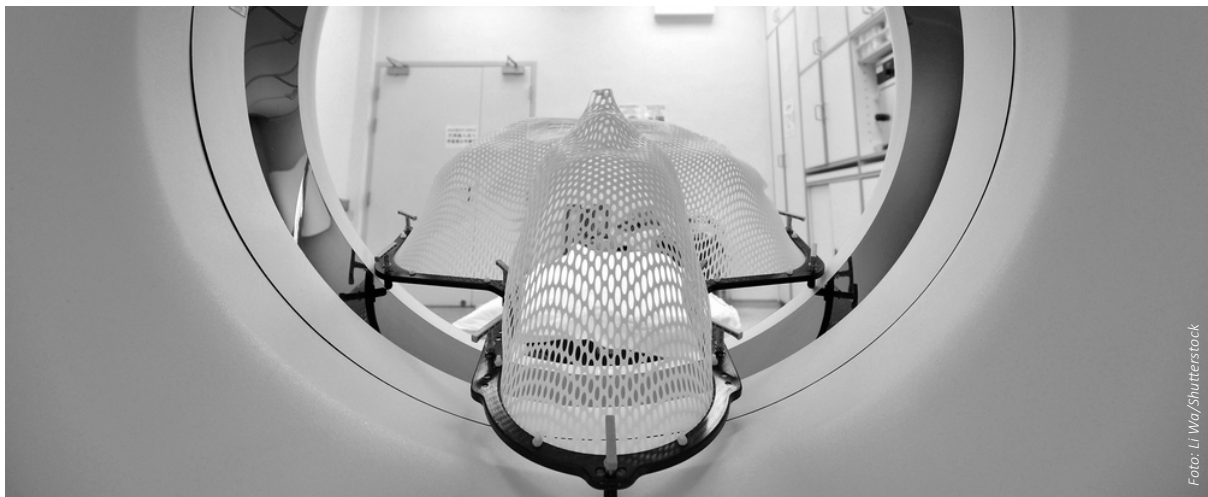

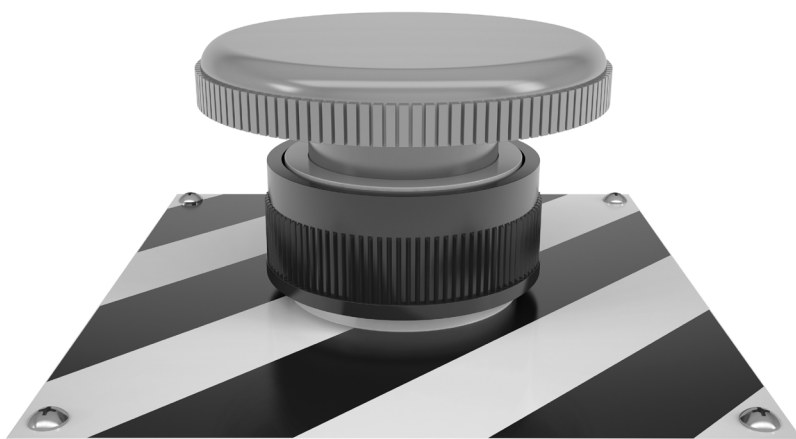
Foto: Li Wa/Shutterstock

Operativ nasjonal atomberedskap og krisehåndteringsevne basert på samvirke

- Ha et oppdatert trusselbilde.
- Sikre 24/7-beredskap for Kriseutvalget for atomberedskap.
- Vedlikeholde nasjonal målekapasitet og kompetanse.
- Styrke fokus på Nordområdene.

Våre ambisjoner:

- Arbeide systematisk med å analysere og dokumentere trusselbildet som grunnlag for dimensjonering av atomberedskapen.
- Gi rask, samordnet og tilpasset informasjon i beredskapssituasjoner.
- Planlegge og gjennomføre en stor øvelse for å styrke samvirket i hele atomberedskapsorganisasjonen.
- Utvikle og forankre samordnet planverk for å sikre et godt operativt samvirke.
- Bidra til å avdekke og avverge nukleær og radiologisk terror.
- Styrke strålevernkompetansen hos nødetatene, helsevesenet og forsvaret.
- Utforme strategi for håndtering av radioaktivt avfall og utslipp ved en atomhendelse.
- Styrke tilsynet med beredskapen ved anløp av reaktordrevne fartøy.
- Styrke beredskapssamarbeidet og miljøovervåkingen i nordområdene.
- Styrket operativ målekapasitet og datahåndteringsevne.
- Styrke sentrale laboratorier og etablere et nettverk av lokale laboratorier for å overvåke og kontrollere radioaktiv forurensning i mat.

Tilgjengelig kunnskap om stråling og risiko

- Kunnskapsbygging gjennom nasjonalt og internasjonalt forsknings- og overvåkningssamarbeid.
- Aktiv deling av kunnskap og informasjon.
- God oversikt over alle dosebidrag til befolkningen.

Våre ambisjoner:

- Aktiv innsats i senter for fremragende forskning for radioaktivitet, mennesker og miljø (CERAD) til støtte for forvaltningen.
- Være med på å sette agenda for strålevernforskningen i Europa gjennom deltakelse i Horisont 2020, og spesielt gjennom European Joint Programming i CONCERT.
- Styrke samarbeidet med medisinske forskningsmiljøer for å møte nye utfordringer innen medisinsk strålebruk.
- Fornye og utvide UV-nettverket for å følge endringer av UV-eksponering over tid.
- Effektiv kommunikasjon om radioaktivitet i miljøet i normalsituasjonen og i beredskapssituasjoner.
- Bedre utnyttelse av forskningsresultater og overvåkningsdata i utvikling av regelverk og anbefalinger.
- Tilegne oss økt kunnskap om stråleeffekter for pasient, fordi det er en stadig utvikling i medisinsk bruk av stråling, både stråledose og metodikk.
- Etablere et nasjonalt yrkesdoseregister for å overvåke og avdekke yrkesgrupper som får spesielt høye doser gjennom arbeidet sitt.
- Overvåke befolkningens eksponering for radon.

Synlig, tydelig og forutsigbar myndighet

- Sikre forsvarlig og effektiv forvaltning og produksjon.
- Være foretrukket rådgiver og kunnskapskilde.
- Være en synlig nasjonal og internasjonal aktør.

Våre ambisjoner:

- Videreutvikle regelverk i tråd med nasjonale føringer og internasjonale anbefalinger.
- Ha en oppdatert og risikobasert tilsynsstrategi.
- Gjennom kartlegging, analyse og FoU, styrke vår rolle som foretrukket kunnskapskilde og faglig rådgiver i samfunnet ved å kommunisere og dele informasjonen.
- Prioritere og videreutvikle gode relasjoner og godt samarbeid med nasjonale og internasjonale aktører gjennom regelmessige kontaktmøter og etablering av nødvendige samarbeidsavtaler, for effektiv utnytte kompetanse og erfaring til det beste for samfunnet.
- Forenkle og effektivisere våre arbeidsprosesser ved en mer effektiv, automatisert og sikker informasjonsforvaltning.
- Videreutvikle et godt kvalitetstyringssystem.
- Være en attraktiv arbeidsplass for høyt kompetente og engasjerte medarbeidere, fordi medarbeiderne er den viktigste ressursen for at vi skal realisere vårt samfunnsoppdrag.

Foto: Africa Studi/Shutterstock

Statens strålevern
Norwegian Radiation Protection Authority

2015

StrålevernRapport 2015:1
Strategisk plan 2015–2017

ISSN 1891-5191 (online)
ISSN 0804-4910 (print)